

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . 8 frt.
 Félévre . . . . . 4 " "
 Negyedévre . . . . 2 " "
Hirdetési árak:
 A négy-hasábos petítség
 1-szeri felvétele . . . 7 kr.
 2-szeri " . . . . . 6 " "
 3-szeri " . . . . . 5 " "
 A három-hasábos „Nyílttér”
 petítség 10 kr-vel számíttatik.
 Hirdetés-bélyegár 30 kr.

PÉCSI LAPOK.

Vegyes tartalmu lap.

Hirdetések felvételnek
 Oppelik A., Schalek Henrik,
 Haasenstein és Fogler,
 Mosse Rezső bécsi; — Gold-
 berger A. B. budapesti; —
 G. L. Daube és társa
 M. frankfurti;
 Haasenstein és Fogler
 Steiner A.
 hamburgi irodáiban.

Megjelenik hetenkint háromszor
 és pedig:
 vasárnap, szerdán és pénteken

Szerkesztőségi iroda hal-tér 5-ik számú házban. Hirdetések és előfizetések felvételi
 irodája Ramazetter Károly kiadóhivatalában boltív-közben a könyvnyomda mellett.

Egyes szám
 Szerda- és pénteki kiadás 5 kr.
 vasárnap 10 kr.

Előfizetési felhívás

a „Pécsi Lapok” vegyes tartalmú lapra.

Megjelenik hetenkint háromszor:

vasárnap egész iv, szerdán és pénteken félív tartalommal.

Előfizetési díj: egész évre 8 frt.

félévre 4 frt.

negyedévre 2 frt.

Az előfizetések bármikor megkezdhetők; a díj a „Pécsi Lapok” kiadójához. Ramazetter Károlyhoz Pécsen — intézendő.

Egyes számok a kiadóhivatalban, úgy Weidinger N., Valentin K., Traub B. és társa és Böhm M. urak könyv- és papírkereskedéseikben, valamint az indóház melletti dohánytözsében kaphatók, vasárnapi 10, szerda- és pénteki számok 5 kr-ával.

A lap pontos kihordása és szétküldéséről gondoskodva lesz.

HIRDETMÉNYEK a legjutányosabban közöltetnek.

Egy új kör alapításáról.

„Közöny, tespedés, passiv magatartás”, ezek legtöbbszörre egy vidéki lap divatos szólamai. „Társadalmi bajok, hiábavaló küzdelem, mely megtörik a közöny zátonyán, a remények szétpattanó habocskaí” — és így tovább füződnek a phrasisok; melyeknek valóban legtöbbszörre komoly színeztük van, jogosultságok, kétségbevonhatlan, jóakarattal is iratnak, de rendszeren mit se használnak, nem azért mert épen phrasisok, de mert a provinczialismus szűk látkörén még sokan, igen sokan messzebbre hatni, nagyobbra törekedni nem képesek.

Mi, mint olvasóink láthatják, igyekszünk a város és vidéke szellemi és anyagi érdekeinek megfelelő pozitív javaslatokat tenni és ezeket lehetőleg minden cikornya és sallang nélkül fejtjük ki. Miért is tegyünk folytonos szemrehányásokat? Használják-e? Az, kit örökké csak hibáira, mulasztásaira és büneire figyelmeztetünk, kit egyre csak óvunk, intünk kicsinyelünk, elfásul tetterejében, úgy mint érzelmeiben. Ez régi nóta, mely mindig új marad.

Szólunk hát ezuttal is minden phrasis nélkül. Indítványunk ez: alapítsunk egy „Pécsi Széchenyi-kört.” Célja lenne először a hazai irodalom és művészet pártolása, ismertetése, terjesztése s általán a közművelődés előmozdítása, másodsor az e téren működő külön szak-egyleteknek egyesítése, vagyis e körben való összpontosítása, nevezetesen a zeneegyletnek, dalárdának és színügyi bizottságoknak beolvasztása.

Vegyük röviden fontolóra egyelőre a másodíknak jelzett célát. Jól tudjuk, hogy e külön adminisztratív és külön költségvetéssel bíró társas-egyletek létfentartási küzdelmet vívnak, hogy egyesegyedül a közönség, vagy a város áldozatkészségére vannak utalva, hogy az erők szétágazása, a tevékenységi kör megosztása által a siker és eredmény ma már nagyon is illosoriussá vált. Alapszabály módosítások, „célszerű

reformok” behozatala, a takarékoságnak a minimumig történt leszállítása egyáltalán alig lendítenek többé valamit és az ily különben is a jelen felfogás szerint magánosoknak tartott társulatok ügyén, felvirágozásról, vagy biztos existenciáról pedig szó sincs. Nézetünk szerint a társadalmi élet fejlesztése céljából alakult ezen szakegyletek egyesítése, egy igazgatásban összpontosítása megmentené azt a célt, melyért ez egyletek külön irányban ugyan, de egy közös érdekért alakultak: a hazai irodalom és művészet pártolását, ismertetését, terjesztését, a közművelődés előmozdítását, a társadalmi viszonyok fejlesztését.

Miként érhetné ezt el az alapítandó társulat? Következő tevékenység által: 1) helyiségében a társasösszejövetel és szellemfejlesztő eszméknek tért nyit. 2) Folyóiratokat, könyveket és művészeti termékeket tagjai önképző használatára meghozat. 3) Nyilvános felolvasásokat és 4) Zene-, dal- és szavallati-estélyeket, műkedvelői színelőadásokat rendez s műtárgyak kiállítására vállalkozik. 5) Más hasonlírtáru társulatokkal érintkezésbe lép. 6) Művészek és szintársulatok fölléptét és működését közvetíti. 7) Nemes irányu szellemi vállalatokat pártol és előmozdit. 8) Pályakérdéseket tűz ki. 9) Működése tágabbkörű megismertetése s az egyleti szellem élesztése céljából évenként egy nagy diszgyűlést tart és 10) Évkönyvet ad ki. Ezeket összevetve, a kör, mely egy közös igazgatás alatt állana, következő szakválasztmányokra oszlanék fel, melyek tevékenysége körét ezuttal röviden jellemezzük is. Ugyanis négy szakválasztmány lenne alakítandó és pedig a magyar irodalmi, a zene- dal- és képzőművészeti, a színészeti és az idegen nyelvi és irodalmi szakválasztmányok. A magyar irodalmi szakválasztmány a hazai irodalom és pedig úgy a tudományos, mint a szépirodalom érdekeit karolja fel s az annak ismertetése, terjesztése és művelésére irányuló egyesületi munkálkodás vezetése és irányosítására van hivatva. E célból könyvek és folyóiratok rendeltetnének meg, a kör helyiségében zártkörű felolvasásokat rendez, pályakérdéseket tűz ki s a beérkezett munkákat megbírálja és a jutalmat oda itéli, azokat egy helybeli lapban, vagy az évkönyvben közli; a tudomány és irodalom terén felmerülő vívmányok és nevezetességek megismertetéséről gondoskodik. Nyilvános felolvasások tartása, a kör bármely tagja vállalkozhatnék és pedig akár önmaga, akár a szerző beleegyezésével másnak munkájára nézve, tartoznék azonban a felolvasandó munkát, vagy annak megismertető vázlatát, tárgya és alakja általános megbírálása céljából a magyar irodal-

mi szakválasztmánynál benyújtani. A felolvasás tárgyául tudományos, vagy szépirodalmi mű fogadtathatnék el, mindenesetre azonban belbecscsel kell bírnia, s a m. irodalmi szakválasztmány hivatása lenne arról gondoskodni, hogy az ismeretterjesztő felolvasások száma a szépirodalmiakéval kellő arányt tartson. A pályamunkák úgy, mint a felolvasandó művek megbírálásával a m. irodalmi szakválasztmány egy kebeléből eset-ről-esetre kiküldendő tagot bizna meg, ki a mennyiben a munka, illetve munkák tárgya a többi szakválasztmányok valamelyikének ügykörét érinti, az azok által e végből kiküldött taggal egyetértőleg járna el s kinek előadása alapján hozna a választmány határozatot.

A zene és képzőművészetek szakválasztmánya egyfelől a zeneművészet különböző nemeinek ápolása, fejlesztése és ismertetése körül buzgólkodnék és a kör helyiségének hangszerekkel való felszereléséről gondoskodnék, művészek meghívása és fölléptük előkészítése által emeli a zene iránti érdeklődést és a zene művészeti képzettséget, a városi zenekart szervezi és fenntartja, a kör zeneértő tagjait saját igazgatása alatt daltársulatba egyesítené. Másfelől feladata lenne a rajzolás, festészet, plasztika, ornamentika s mintegy külön technikai szak, a fényképészet terjesztése, és ápolása, s azok terén tett előhaladások ismertetése, keletkező vállalatok pártolása, e szakba tartozó mozgalmak közvetítése, szaklapok, egyes hazai, művészeti termékek megrendelésének, szakába vágó pályázatok megindításának, műkiállítások rendezésének javaslatba hozatala s végül a város szépitése, keletkező épületek és alakítások tárgyában javaslat-tétel és véleményezés. Egyes műtárgyak kiállításán kívül nagyobb műkiállítások, a kör, vagy egyesek tulajdonát képező jeles műcikkekből, továbbá pályázatilag, vagy különben megyénkbeli lakos által készített rajz, festmény, vagy egyéb képzőművészeti termék, rajziskolák mutatvány-darabjai s egyéb hasonlókból alakíttatnának s a kiállított tárgyak a kiállító beleegyezésével el is adhatók lennének. — A színészeti szakválasztmány feladatkörébe tartoznék: szintársulatok meghívása, véleményezés több szintársulatok részére berletek közvetítése, jeles vállalatok pártolása, állandó szakavatott s a kör czime alatt szerkesztett színi bírálatról való gondoskodás, a működő szintársulat befolyásolása a közönség nemesebb izlésű része érdekében, időszakonként műkedvelői színelőadások és szavallati darabok bejelentése, színi könyvtár szervezése, a kör helyiségében tartott összejövetelek alkalmával színművek társas felolvasása.

szavallati gyakorlatok rendezése és a szükséghez képest szini díszményekről való gondoskodása.

Az idegen nyelvek és irodalom szakválasztmányának rendeltetése lenne: a kör tagjai között az idegen nyelvek és irodalom ismeretét, nyelvtanítás közvetítését, idegen nyelvű társalgási óráknak az egyesület helyiségében való rendszeresítése, külföldi folyóiratok járatása által előmozdítani.

Ezek képeznék az alakítandó egyesület célját, irányát és tervezetét; természetesen mi csak röviden jelezni akartuk a módokat, a tervezet kibővíthető és tüzetesebb megbeszélés tárgyát képezheti. Ugy hisszük, hogy e kör rendkívüli befolyással lenne társadalmi életünkre, s egész határozottsággal mondhatjuk, hogy hatása üdvös és minden tekintetben sikeres lenne. Tudtunkkal eddig csak egy ily kör van hazánkban, az eperjesi; de ezen kör oly magasan áll, annyira uralja a társas életi viszonyokat, oly annyira reformáló hatással volt azokra és anyagilag is a legkedvezőbben áll, hogy méltán csodálkozást keltett azokban, kik e kör belső szervezetével megismerkedtek; Szatmáron is alakulóban van egy ily egyesület, melynek azonban főiránya a magyarosodás terjesztése. Pénzügyi szempontból is kiváló figyelmet érdemel ez eszme, mert a különböző egyleteknek járó évi jutalék az összpontosítás által határozottan csökkenne és a kör fenntartásához szükséges költségek működése által csaknem lehetetlenné tenné azt, hogy mindazok, kik városunk- és megyénkben e téren csak némi érdeklődéssel és hajlammal viseltetnek — tagjaivá legyenek, mert alig lesz társadalmi életünkben mozzanat, mely nem e körből, vagy nem e kör támogatása által fejlődne ki.

Ezzel röviden megadtuk az eszmét, megtettük az indítványt; reméljük, hogy ez termékeny talajt talál, hogy kellően laptársaink által is megvitatta, megbeszélve, mielőbb teremtő erővel is bírjon.

Annyit mindnyájan tudunk, éreziünk, hogy a társulás terén mutatkozó jelen abnormis

állapot soká fönn nem tartható, és így, ha indítványunk cél- és okszerű, azon segíteni lehet. Egy derék tanárom volt, a görög nyelvet tanította, (Tirolból származott a jámbor, és 1858-ban küldetett le hazánkba, bennünket szittya fiakat illően germanisálni) ki minden órában, minden leckén fülünkbe kiáltotta e két szót: „gnotis eauton“ a mi annyit tesz magyarul, hogy „ismerd meg magadat.“ Hatalmasabb utravalót a küzdés és fáradság útjára alig adhatott volna; e két szóban rejlik az emberi élet egész bölcsesége . . . bölcsesége? nem, minden gyarlósága, minden gyöngesége.

Mi sem adhatunk más ajánlást indítványunkhoz, minthogy ismerjük fel bajainkat, és a kör létesítése által lendítsünk azon magasra, melyeket az magába foglalni, magához ölelni hivatva lenne. Lapunk, ha még addig a közönség szívességéből élni szerencsés lehetne, bizonyára készséggel nyújtandó tért e nemes munkásságra és üdvös tevékenységre.

Ujdonságok.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a lapunk élén közzétett előfizetési felhívásra, ajánlván lapunkat szíves partfogásukba.

A zeneegylet márcz. 24-én, a „Hattyu“ épület új emeleti étkezőjében tartá válogatott közönség jelenlétében az egylet által pártoló tagjai számára rendezett 2-ik ez idei zeneestélyét. Már maga a felette érdekes műsorozat méltán vonzotta a tagok tömeges látogatását. 8 órakor megjelent a zenekar genialis, s végtelen szerény karmestere Jaksch ur, hogy vezérpálcáját a műsor első helyére tett „Hunyady László“ nyitány vezérlésével felemelje. S kezdetét vette az élvezetes est. A legcorrectebb előadás, helyes interpretatio, s e felett a kellő nyugodtság a zenekar összeható működésében valóban meglepő. Jól megérdemelt tetszészaj, az elismerés önkénytelenül felhangzó zsvaja jutalmazta a műsor minden egyes tételét, de fénypontja a zenekar művészi sikereinek mégis a 6-ik tétel alatt előadott „Mignon“ nyitány volt, melynek kifogástalanul tökéletes bemutatását meg kellett ismételnie; nem kevesebb tetszésben részesült a Wagner Richard „Die Meistersinger“ operából ügye-

sen összeállított egyveleg, melynek minden hangszer teljesen foglalkoztatott, a legszebb modulációkban hullámzó, tömött hangszerelemből is végtelen kellemesen hangzottak ki uralkodó dallamai. Szóval ismét meggyőződhettünk arról, hogy régóta fentartott zenekarunk várakozásainknak teljesen megfelel, s a publicum pártolását a lehető legnagyobb mértékben megérdemli. — Nem nehéz a visszaillesztés azon évekre, melyen annak feltűnő haladását nyílt alkalmunk volt tapasztalni. Az egyes erők mindig meg voltak úgy szólva kezdetűl fogva, és éveken át mégis folytonosan kelle a zenekar körül hiányt éreznünk, mely mindig csak a vezetésben nyilvánult, mignem Jaksch erélyes és kartársiasságában mégis szívélyes és tapintatos keze át nem vette azt. S ma, midőn a zeneegylet pártoló tagjainak csekély száma egyrészt, más oldalról pedig a székesegyház és dalárda részéről élvezett jövedelmek váratlan elmaradása a zeneegyletet, v. jobban mondva a zenekart csaknem feloszlásra, — annak derék karmesterét pedig már-már távozásra készítették, — bizalommal emeljük fel szavunkat zenekedvelő közönségünkhöz; ne engedje bizalmunkban nagyra nőtt, s igazságos szeretetünkben hozzánk simult s felmelegedett zenekarunkat s annak derék karmesterét a részvétlenség áldozatul esni, hanem inkább minden szépért és jóért való lelkesedésben mutassa meg azt, hogy a zeneegylet pártoló tagjai soraiba való tömeges belépése által nemcsak annak fenmaradását criticus helyzetében biztosítani, de jövőbeni tökélyesedését elősegíteni is iparkodik. Hogy ez áldozatot tőlünk megérdemli, azt a zenekar eddigi multja, s legközelebbi hangversenyei igazolandják.

A megürit városi bizottsági tagság választás utján betöltése a IV. kerületben vasárnap megtörtént. Megválasztott 63 szavazattal Tiffenbacher Nándor ur korezmáros, ki a függetlenségi pártnak hive. — Szavaztak összesen 127-en. A szavazatok következőleg oszlottak meg: Fuchs Adám tanító ur nyert 32-öt, Keleffi Károly vasuti üzletvezető ur 11-et, ugyan annyit Szieberth Nándor ügyvéd ur, Gadó Mátyás ur 9-et, Németh József ur pedig 1-et. Kívánjuk, hogy a megválasztott tevékeny részt is vegyen a képviselő testületben és mindenben a város javát mozdítsa elő.

Képviselőink az országgházban. Budapestről írják nekünk: „E napokban fontos tárgybán névszerinti szavazás volt, melyben a

Tárcza.

Ascanio,

Dumas Sándor regénye.

Francia eredetiből fordította

dr. Daempf Sándor.

VI.

Mire valók a felügyelőnk.

(Folytatás.)

— Jól van! menjünk hát egy kissé, fiatal ember, a Kis-Neslebe, miután ön is azt tartja, hogy ezt az illem követeli.

— Hogy is ne! a lehető legnagyobb udvariasság volna, ha ezt nem tennők.

— De Colombe előtt szót sem szolt látogatása céljáról!

— Édes Istenem! de hát miről beszéljek akkor vele? kiáltott fel Ascanio.

— Fursza, szép barátocskám! hát nem mondta ön, hogy ötvös?

— Minden bizonynal.

— Ej hát! beszéljen vele ékszerekről; oly tárgy ez, mely a legbölcsőbb ember szívét is felvidítja. Vagy Éva leányai vagyunk, vagy nem; ha Éva leányai vagyunk, szeretjük a csillogót. Különbben is a szegény gyermeknek bús magányában oly kevés szórakozása van, hogy jó cselekedetet visz az véghez, ki némileg szórakoztatja. Az is igaz,

hogy reá nézve legjobb szórakozás egy jó házasság lenne. S azért sugdosom Róbert mester füleibe, valahányszor csak eljő: — Adja már egyszer férjhez a szegénykét, adja már.

S a nélkül, hogy észrevette volna, miszerint e bizalmas vallomása következtetéseket kelthetne fel személyiségének a prévtől messire körüli állásával, Perrine asszony visszaíndult a Kis-Nesle felé, s Ascaniotól követtetve, benyitott abba a terembe, a hol Colombe-ot hagyta.

Colombe még mindig azon gondolkodó és ábrándozó helyzetben volt, melyben elhagytuk. Csakis valami huszszor emel fel fejét s szegzé tekintetét azon ajtóra, melyen a fiatal ember kiment, úgy, hogy bárki figyelt volna ez ismét és ismét megújuló pillantásokra, azt hihette volna, miszerint várja őt. Alig látta azonban, hogy az ajtó sarkaiban megfordul, oly szorgalommal fogott ismét munkájához, hogy sem Perrine asszony, sem Ascanio nem kételkedett azon, miszerint minden megszakítás nélkül dolgozott.

Miből tudta, hogy a gazdasszonyt Ascanio követi, azt csak a magnetismus magyarázhatta volna meg, ha t. i. ezen korban már ismerték volna a magnetismust.

— Visszahozom, kedves Colombe, szenteltviznyújtónkat, mert hogy ő az, mindjárt megismertem.

Épen a Nagy-Nesle kapuján akartam kikisérni, midőn eszembe juttattá, hogy még nem bucsuzott el öntől. Igaza volt, mert még eddig egy szót sem szoltak egymáshoz, midőn pedig, hála Istennek, egyikök sem néma!

— De Perrine asszony... szakítá félbe Colombe zavarodottan.

— No, mit? ezért ugyan nem kell elpi-rulnia. Ascanio ur derék fiatal ember, ön pedig okos kisasszony. Különbben is ő, mint látszik, művész az ékszerek, drágakövek és csecebecsék dolgában, mik rendesen tetszeni szoktak a fiatal leányoknak. S ha önnek tetszik, kedves leányom, egyet-mást meg is fog mutatni.

— Nincs szükségem semmire, mondá halkan Colombe.

— E perczben, meglehet, de meg kell gondolnia azt is, hogy nem fog örökké ez átkozott helyen maradni. Tizenhat évesek vagyunk, Colombe s eljön a nap, midőn önnek, mint szép menyasszonynak mindenféle ékszert fognak hozni; később előkelő asszonyság lesz, kinek szintén szüksége van ékszerekre. S én azt tartom, inkább e fiatal embernek adjunk ékszerek dolgában előnyt, mint valamely más művésznak, ki erre minden bizonynal nem lenne méltó.

Colombe kámpadon volt. Ascanio, kit csak nagyon középszerűen örvendeztetett meg Perrine asszony jóslata, észrevette ezt

baranyamegyei 8 képviselő közül csak 3 vett részt és pedig dr. Czierer Ákos, Hollósy Károly és Nagy Ferencz képviselők, a többi, mint rendesen, hiányzott, oly ritkán látni őket, mint a fehér hollókat. Kardos Kálmánt pedig alig kétszer látták oda fent. De Somogy megyéből is a képviselők legtöbbszörre meg nem jelenésükkel diszelegnek és ha az öreg Somsich Pál nem jönne fel oly szorgalmasan, no meg Szilávy Imre is, akkor azt se tudnák, hogy Somogy megyében képviselőket választanak. Közöltük hiven e tudósítást és csak annyit teszünk hozzá, hogy biz ez már régi néta, jó lesz a választóknak is rovásra tenni.

Betörés a szolgabírói lakba. Szombaton éjjel ismeretlen tettesek a közelben levő harangöntőtől eltolvajlott fogaslétre segítségével az Erreth-féle kert-falon át jutottak az udvarba, honnét a fürdőszobába törve egy szörvánkost vittek el. Csodáknak-csodája, hogy valamelyik pandurt nem lopták el!

Mezőgazdasági állapotaink. Baranyai járás: a vetések ritkák. Répa- és burgonyavetés folyamatban van. A szőlőket megmetsztették. — Mohácsi járás: a vetések szépen zöldülnek. A tavaszi vetés bevégeztetett. Hegyháti járás: a korai vetések szépen bokrosodnak; a későbbiek szépen fejlődnek. A szőlőkben a kitakarás, metszés, trágyázás és döntés befejeztetett. A gyümölcsfákon sok hernyófészkek mutatkozik. Zab-, árpa-, búkőny, s lóher vetése bevégeztetett. Takarmány és burgonya-vetés folyamatban van. Takarmány kevés. Juhok legelőre járnak. — Siklósi járás: a vetések javulnak. Arpa, zab, elvetett. Az egerek szaporodnak és pusztítanak. A tengeri alá a trágya kihordatott. A szőlőkben a metszés befejeztetett. A járás felső részén szarvasmarhák mételyben hullanak. — Szent-Lőrinczi járás: a vetések fejlődnek. Arpa- és zab- elvetett. Az egerek pusztulnak. Lapályos fekvésű legelőkön nyaralt tehének jelentékeny számban hullanak mételyben.

Allategészségi ügy. E hó első felében Kis-Teleken lépfenében 7 szarvasmarha hullott el. Siklóson 23 juh gyógykezeltetett rüh-kór ellen.

Pakson nagy tűz volt. A kik 25-én esti 7—8 órakor a hajón utaztak, borzasztó látványnak voltak tanui, egész Paks lángtengerben uszott, melynek fénye megvilágította a Dunát egész Kalocsáig, a mellett szél és vihar dühöngött, de ez sem volt képes elhallgattatni a menekülő nép kétségbeesett rémkialtásait. Rövid egy óra alatt 117 ház, mintegy 40 melléképület és szá-

és segélyére sietett a szegény gyermeknek, a ki előtt egy közvetlen társalgás ezerszerte kevésbé volt zavarbahozó, mint e közvetítő magánbeszéd.

— Ó kisasszony! szólt, ne vonja meg tőlem a kegyet, hogy műdarabjaim néhányát bemutathassam; úgy érzem most, hogy az ön számára készítettem őket, s hogy készítésük alatt önre gondoltam. Ó, higgye el, igen! mert a magunkféle művészek az arany, ezüst és drága-kövek közé gyakran saját gondolatainkat szöjűk. A diademek közé, melyek önök fejét koronázzák, a karperecek közé, melyek önök karjait szorítják, a nyakékek közé, melyek önök kebleit simogatják, a virágok, a madarak, az angyalok, a szörnyek közé, melyek önök füleibe susognak, — gyakran tiszteletteljes imádást fűzünk.

S történelmi minőségünkben meg kell vallanunk, hogy e mézes szavakra tágulni kezdett Kolombe szive, mert az oly soká néma Ascanio valahára megszólalt, s úgy szólt, mint őt szólni képzelte, mert anélkül, hogy szeméit fölvetné, a fiatal leány érzé reaszegzett szeméinek égető tüztét, s egészen szavainak idegen hangzásáig, e még nem hallott és nem ismert szavakat Colombe előtt sajátos báj rezgette át.

(Folytatása következik.)

mos ló és szarvasmarha lett a dühöngő elem áldozata és csak a szél irányának megváltoztatása folytán történt, hogy egész Paks le nem égett. A kár nagy, mert az épületekhez csak kisebb része volt biztosítva és épen a legszegényebb osztályt érte a veszedelem.

Színház. Már már lankadni kezdett a színházi látogatás sőt mi régen nem történt Pécsen, két egymásutáni este beszünttetett az előadás, midőn Tamásy József úr vendégszereplése újra felvillanyozta a közönséget, úgy hogy mind a „Falu része” mind pedig a „Tündérlak Magyarhonban” zsufolt ház előtt játszott. De Tamásy vendégszereplése még inkább érezhetővé tette egy jó népszínművészes szükségét, mert úgy Váray Mária, mint Bácskay Julcsa és Latabárné igen hasznavehető segédzenésznők, de Tamásy mellett nagyon is gyengéknek mutatkoztak. Tamásy kitűnő játéka, nagyszerű utánpótlása a népies alakoknak gyönyörű, még mindig erőteljes hangja, melylyel népdalainkat igazán szívhez szólóvá teszi — a közönség lelkes tapsait és éljenzéseit vivta ki. Felleptei soká emlékeztetésekre maradtak és a népszínművek iránti különben is nagy érdeklődést örvedetesen fokozták.

Apró hírek. — A budai szinkört egy arany tiszteletdíj mellett, de előreláthatólag jó csomó deficizzel, Bogyó Alajos ur nyerte el. — Simonyi Ernő állapota még mindig változatlan, a katasztrópha bekövetkezése minden pillanatban várható. — Házi tolvaj. R. J. kereskedéséből a mindenes több apróságot eltolvajolt, kérdőre vonatván azt állította, hogy a segédektől kapta a tárgyakat. — A pécsi illeték-szabási hivatal főnökévé Mráz Ágoston fogalmazó ur neveztetett ki tükári ranggal. — Kuruzslás. Simántzky Bodog engedély nélküli hasonszenvi orvoslásért a városi tisztí főorvos több rendbeli panasza folytán a tegnapi végtárgyalás alkalmával a járásbíróóság által 50 ft. pénzbírságban marasztaltatott el. Vádlott fellebbezett. — A Dunagőzhajózási társulat jövedelme a hajók megindulása óta egész márczius hó 14-ikéig 293864 frtot tesz ki, vagyis 27808 forinttal többet a tavalyi ciklushoz képest. — A pécsi hadastyán egyelet május hó 29-én zászlószentelési ünnepet ül. A meghívók már most szétküldtek. — Tötösön egy leány gyermekgyilkosságot követet el; ugyanis újonszülött gyermekét rögtön a szülés után a kutbadobta.

Belföldi hírek. Az országgyűlésen jelenleg a véderő-törvényjavaslat részletes tárgyalása folyik. A kormány javaslati azonban minden részben elfogadtatnak és így az animált vitának alig is van haszna. — A Schullverein elleni tiltakozások mindinkább szaporodnak; legutóbb a temesvári német ajku hazafiak intéztek az egylethez egy igen erélyes hangú határozatot, melyben a gyűlöletes rágalmozásokat legkomolyabban visszautasítják, s azt mondják, hogy a német Schulverein felhívása teljesen alaptalan, indokolatlan és rosszakaratu. A felkelésről ismét hiányzanak pozitív hírek, csak azt jelzik, hogy a Drina jobb partján a felkelők észak felé húzódnak s kisebb csoportokra oszlanak fel.

Külföldi hírek. Fejedelmek találkozásáról szárnyal a hír, uralkodónk találkozónak az olasz király és az orosz cárral, az egyik már április, a másik csak májusban történék, meg, mégis némi hitre csak az első hír talál. A francia senatus egyik legutóbbi ülésén az oktatási törvény tárgyalása alkalmával oly nyilatkozat is ejtetett, mely Németországban valószínűleg nagy feltűnést fog kelteni. Egyik képviselő ugyanis a törvény ellen érvel azt is felhozta, hogy Elzászból leveleket kapott, melyekből azt a meggyőződést merítette, hogy az a vallásellenes oktatási törvény az eddig hű Elzásziakat elfogja idegeníteni Franciaország-tól. A nyilatkozatot heves tiltakozást vont maga után. A berlini Tribüne sensációs hírt közöl Pétervárról; azt hogy a cárhoz

egy nihilista vezér járt, Konstantin nagyherceg közvetítésével és pártja részéről kapott fontos leveleket mutatott be. Az áruló nihilista (mert annak kell tartanunk) egy órán át értekezett a cárral. A különös audientia után a czárt feltűnően derültnek látta környezetét, s nemsokára nagyonis meglepő nyilatkozatokat hallott tőle a nihilismus keletkezéséről.

Mit tanuljanak a nők?

— Komoly cikk. —

Ne tartsanak attól a teremtés urai, kik ellenzik, hogy a nők tanulmányokkal foglalkozzanak, hogy én e cikkemmel propagandát csináljak a női emancipáció javára. Bár általában helyeslem, hogy a nők általános és alapos műveltségre tegyenek szert és hogy a törekvő nő előtt a tudomány egy ága se legyen elzárva, mégis azon tanulmány mellett maradok és azért szállok is sikra, mely a szokásos felfogásnak megfelel, t. i. a ház keretébe vágó szükséges ismeretekről. A házban ő az urnő; az ő műveltsége, izlése, ítélete és az ő nézetei itt irányadók; ő azt a szellemi és lelki örömök központjává teheti, de másrészt pusztasággá, örömtelenné is, honnan a béke és boldogság számúzva vannak. A család egészségi állapota, erkölcsi magaviselete, tevékenységi ereje és jóléte legtöbbször attól függnek, mint tölti be a háziasszony hivatását. Ha méltóságán alulinak tartja maga a házban való utánnézést, az élelmiszerek bevásárlását és felkészítését ellenőrizni, ha elmulasztja, hogy férjének nehéz küzdelmei, vagy törekvéseiben támaszul vagy vigasztalóul szolgáljon, ha nem igyekszik, hogy gyermekeinek már csecsemő korukban valóban gondos, szerető és vezérlő édes anyjuk legyen, ha nem gondol arra, hogy családja körébe nemes lelkű és igaz barátokat vonzon, ha kötelességeinek teljesítése helyett hiu szórakozást keres és házi gondját idegenekre vagy avatatlan kezekre bizza, — akkor az sem háziasszony, sem anya, sem feleség, mert nem barátokozott meg tanulmányával, hogy a nő az őt közelebről érdeklő teendők iránt kell, hogy szorgalommal foglalkozzék. Egy tanulmány? mondják bizonyára csudálkozva. Sokak előtt e szó nagyon is magas fogalomnak tetszik és mégis egyik legfontosabb tanulmány az, mely alapos előkészültséget és bizonyos lelkiismeretes törekvést követel.

De mit tanuljon a nő először? Nem orvostant, nem jogot vagy bölcsészetet, hanem háztartási ismereteket, nevelést, fontos teljesítését azon apró kötelességeknek, melyektől a házi rend, kényelem és jólét függ. Sokak előtt ez trivialisnak látszik, hogy abból mit rendesen nevelőnk, gazdasszonyok, szakácsnők, komornák, szóval fizetett kezek végeznek tanulmányt várunk a nő részéről. Nézzünk csak be egy házba, hol minden bérkezekre van bízva.

Oly nyomorultan és vérszegényen nézének e ki a gyermekek kik a legizletesebb étellekkel táplálkoznak és gyakran csukorkákkal elhalmoztatnak, ha az édes anya megvizsgálná az ételek táperezjét, ha szobájában követné és testi fejlődésének minden mozzanatára ügyelne? És a szellemi fejlődés? Kikre bízatik ez az előkelőbb házokban? A kicsinyek legtöbbszörre egy bonnéval külön szobában laknak és alusznak, ezekhez fűződnek testtel, lélekkel és azért gyakran testben lélekben megromlanak, mert a bonnénak is figyelme másra van irányozva, mint a siró-rívó és rakoncziatlannak tetsző gyermekekre. A nevelő vagy bonné — mondják a kisasszony — sőtáin ismeretségeket szerez és köt, a gyermekek látják és hallják mindazt, minek előttük titokban kellene maradniok, szüleik előtt titok tartásra tannitnak, tehát a hazugságra és ámtásra, mely az első kór, de egyszemind legveszedelmesebb méreg. De miképen lehet — fogják mondani — mindazon kötelességeknek, melyet a háztartás és a gyermekek kíván-

nak egyedül megfelelni? Ez éppen a tanulmány, mely bármily könnyűnek tetszik is, ovatosságot, lelkiismeretességet és kitartást igényel. Mily készületlenül lépnek például a fiatal leányok valódi hivatásuk körébe, a házassági kötelékbe. Mit értenek háztartás, és nevelésről áruisméről, és élelmi cikkek bevásárlásáról és értékesítéséről. A miveletlen szakácsné kire magát bizza, csak nem birhat belátásával annak mi szolgál a test egészségére! de egy mivelt háziasszonytól manapság követelhető, hogy alapos ismeretével birjon annak, mi történik minden a tűzhelyen, mily táperővel birnak az ételek és mily alkatrészekből álljanak azok hogy ne csak izletesek, hanem táplálók is legyenek. A legdrágább és értelmetlen felkészítés által gyakran értéktelenné és élvezhetlenné válik.

A mult hagyományait a mai divat feleslegessé tette; a mit anya, vagy nagyanya helyesnek találtak, ma a vegytan szabályai szerint ártalmatlannak ismertethetik fel. Nagyon érdekes egy gondolkodó nő részéről, a tűzhely, a főzésből ma már művészet lett, melynek kettős feladata van, lehetőleg jól és izletesen feldolgozni és a táperő kellő kizsákmányolásával mindenben gazdálkodni. A természet ismerete szorosan összefügg a háztartási étellel: megtanítják a nőt takarékoskodni, a nélkül, hogy szükölködnék, élvezni pazarlás nélkül. Ismerni kell mindazt, mi egészségünknek ártalmas lehet, hányszor van az e téreni könnyelműség, vagy felületességnek káros következménye! A természetten, vagyis a táplálkozás természeti kérdéseinek tanulmányozása, kötelessége a nőnek, a mily kedvet tanusit egyegy Beethoven — szonáta betanulására, a mily könnyen tanulja a francia nyelvet, éppen oly, sőt nagyobb joggal foglalkozhatná a természetten népszerű kérdéseivel.

És még egy tudományt akarok felemlíteni, melyet nem lehet eléggé a nők figyelmébe és méltánylatába ajánlani és ez a nemzetgazdaságtan.

Nagyon magas fogalomnak látszik e szó, majdnem sajnáljuk, hogy kimondtuk, de ha meggondoljuk, hogy mily nagy pénzösszeg forog a nők kezén, hogy számos családnál a férfiú egész keresménye a háztartás czéljából, a nők kezére van bizza, hogy a háztartás mértékétől függ igen gyakran a család jóléte és békéje, ha meggondoljuk, hogy a kellően alkalmazott takarékoság által, mily összeg lenne fordítható a jövő biztosítására, — akkor ajánlatunk nem fölösleges, mert az abban kifejtett nagyszabású elvek kellően alkalmazhatók. Takarékoskodni művészet; igen sok nő azt hiszi, hogy ő praktikus és mégis hiányzik nála a beosztás, a számítás és a kellő áttekintés. Gyakran a nő gazdálkodása valóban vétkes könnyelműséget árul el, tudja, hogy férje küzd és dolgozik, hogy nincs kész tőke, csak a férje

napi keresményére van utalva, s mégis gondtalanul élnek napról napra. Megnyugszanak abban, hogy a férj a család fönntartója, majd szerez, és így megszokván a könnyű életet, a férj speculációkba bocsátkozik, sőt a bün útjára lép; ekkor a nő panaszkodik és sir, férjét okozza vagy másokat, pedig a hiba nem kis része benne rejlik. Már az iskolákban péld. a számtan előadása alkalmával meg kellene tanulnia a leányoknak, hogy bizonyos összegből bizonyos kiadásokat úgy mint fűtést, világítást, lakbért, stb. miként fedezhetni; akkor tudnák, hogy helyes számítás szerint, mi juthat szórakozásra, vagy divatos cikkekre. A nő éppen úgy polgárnője az államnak, mint polgára a férj, föl kell ismernie tehát hivatását és feladatát, melylyel annak, és egyuttal ezzel hazájának is tartozik, hogy azt hiven betöltse. Igen, ez tanulmányt képez, és ez az, mit röviden a nőnevelés érdekében elmondani akartunk; képzelje mindenki azt hozzá, a mit még ennek keretébe beilleszthet.

B. I.

Vegyesek.

Három arab kereskedő szándékozik legközelebb monarchiánkba jönni azon okból, hogy itt a délarábiai kávénak piacot teremtsenek. Monarchiánk a mult században jelentékeny mennyiségű arabiai kávé importált Mokka-ból. Az elmúlt évben Arabiaink rendkívül kávétermése volt s ez okból keresik az arabiai kereskedők az új vevőket.

Nagyon fontos kérdés: mennyit kell az embernek enni s inni? Orvosi tapasztalatok kiderítették, hogy az egészséges ember rendszeren egy huszadrész annyit eszik s iszik naponként, mint a mennyit testi sulya tesz. Sulya pedig 100—140 font közt lévén, 5—7 font étel-ital (összesen egy nap untig elég. De még ebből is csak 1 font legyen hus, kenyér vagy más szilárd eledel. Az merő ráfogás, hogy az étkezés után sokat kell mozogni; nemcsak hogy nem kell, sőt határozottan ártalmas; azonban vaesora után tele gyomorral lefeküdni nem egészséges. S ezt jó lesz nekünk megjegyezni, hogy ne kinozzon minket a feleség örökös unszolásával: Mozogj már, sokat ettél!

Kereskedőink figyelmébe. A lisztnek az a tulajdonsága van, hogy nemcsak absorbeálja az illatot, szagot, hanem más, vele érintkezésbe jövő, vagy mellette fekvő tárgyak ízét is átveszi. Gyakran megessett már, hogy egész vagonrakomány liszt teljesen elromlott, mert szomszédságában voltak száraz halak, guano, vagy más, erősen szagos tárgy. De nemcsak az ily szomszédságra kell felügyelni, hanem arra is, hogy a liszt ne kerüljön marhaszállítások kedvére desinfiált vagonokba, mert a des-

infiálás chlorszénnel történik, mitől nemcsak a liszt, hanem az örletlen gabona is foghagymás ízt és szagot nyer.

Árfolyamok a bécsi áru- és érték-tőzsdén,

— márcz. 28-án délután. —

(Távirat.)

	Pénzbeli	Áru
	árfolyam.	
1. Magyar aranyjárdék 6 %	118.40	118.60
2. Magyar aranyjárdék 4 %	87.10	87.30
3. Magyar papírajárdék 5 %	86.60	86.80
4. Magyar vasuti kölcsön	132.50	133.—
5. Magy. földterhermentesítési kötvény	97.25	98.—
6. Magy. földteh.-ment. kötvény záradékkal	96.—	96.75
7. Magyar szőlődezmaváltási kötv.	96.25	96.75
8. Magyar nyerelemény-sorjegy-kölcsön	117.—	117.50
9. Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	109.—	109.50
10. Osztrák járdék papírban	75.—	75.25
11. Osztrák járdék ezüstben	75.80	76.—
12. Osztrákjárdék aranyban	93.10	93.30
13. 1860-iki osztrák állam-sorsjegyek		
100 frtos	132.25	132.75
14. Osztrák-magyar bankrészvény	818.—	820.—
15. Magy. hitelbank-részvény	311.50	312.—
16. Osztrák hitelintézet-részvény	315.90	316.50
17. Cs. és kir. arany	5.62	5.64
18. 20-frankos arany (Napoleon'd'or)	9.54—	9.55—
19. Német birodalmi márka	58.75	58.80

Pécsi színház.

Szerdán, márczius hó 29-én Szombat Vilmos jutalmául adatik:

Borsszem Jankó

és a repülő gombóc.

Eredeti látványos bohózat 3 szakaszban Telepítöl.

Kezdeté fél 8 órakor.

Laptulajdonos Ramazetter Károly.
Felelős szerkesztő Bolgár Kálmán.

Nyilttér.

Egy nevelőné,

ki a magyar, német és francia nyelvben — minden szükséges tantárgyban úgy a zongorában is alapos oktatást ad — ajánlja magát a tisztelt közönség figyelmébe.

Közelebbi tudósítást

„T. A.“

alatt a lap kiadóhivatalában.

ÜZLET-MEGNYITÁS.

Van szerencsénk a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon, a Király-utcza 10. számu Dr. Schwarcz-féle házban

KALAP- és CZIPŐ-TÁRT

nyitottunk, melyben a legszolidabb budapesti, bécsi és külföldi gyártmányu férfi- és gyermek-kalapokat, valamint férfi-, női- és gyermek-czipőket nagy választékban tartani fogunk.

Ajánlunk egyszersmind nagy készletben levő különleges, azaz finomabb minőségű férfi-fehérműünket, u. m. ingeket, gallérokat, kézelőket, továbbá esernyőket és gummiköpenyeket, valamint minden e szakba vágó cikkekét a legjutányosabb áron.

Mély tisztelettel

Krausz Sándor és Társa.

➡ Vidéki megbízások gyorsan és lelkiismeretesen teljesítetnek. ➡